

Luleå kommuns plan för räddningsinsatser vid allvarlig kemikalieolycka vid SSAB EMEA AB

Bakgrund

Enligt 3 kap. 6 § Förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor ska kommunen upprätta en plan för räddningsinsatser för sådan verksamhet som omfattas av kravet på säkerhetsrapport enligt 10 § Lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Mål med planen

Målet med planen är att avgränsa och ingripa mot olyckor så att följderna minimeras och de skador som orsakas på människor, miljö och egendom begränsas. Nödvändiga åtgärder ska vidtas för att skydda människor och miljö från följderna av allvarliga olyckshändelser. Information ska lämnas till allmänheten och andra berörda organ och myndigheter i området. Även åtgärder för att återställa och sanera miljön efter en allvarlig olycka ska vidtas.

Beskrivning av verksamheten

SSAB i Luleå bedriver verksamhet på Svartöns industriområde och producerar stålämnen av olika sorter. De verksamhetsdelar där det föreligger risk för allvarlig kemikalieolycka utgörs av en bensenanläggning, en tjärtank, gasoltankar och gassystem. I företagets process förekommer ett antal farliga kemikalier där råbensen, gasol och processgaser utgör de största riskerna.

Insatsplan

Räddningstjänsten i Luleå har särskilda insats- och beredskapsplaner för SSAB. I insatsplanerna beskrivs bl. a. hur räddningstjänsten ska agera vid brand, explosion eller utsläpp av farliga ämnen. Räddningstjänsten övar enligt denna plan minst vart tredje år.

Olycksscenario

SSAB i Luleå har identifierat följande riskscenarion i sin verksamhet:

- Explosion i gasledningssystemet på koksverket
- Utsläpp/brand i bensenanläggningen
- Utsläpp av masugns gas
- Utsläpp/brand/explosion av LD-gas
- Brand/explosion i gasolanläggningen

Sannolikheten för allvarliga skador på tredje person bedöms som liten och konsekvenser ge övergående, lindriga obehag. Vid vissa olycksscenarier kan dock närboende komma att påverkas märkbart.

Stort utsläpp av brandfarlig och/eller giftig gas kan reduceras med riskavstånd men ogynnsamma vindförhållanden kan göra att riskområdet blir långt. För att reducera skador på människor är de första åtgärderna att se till att riskområdet evakueras och spärras av. Därefter kan övriga åtgärder vidtas för att avbryta olycksförloppet. Några exempel på åtgärder kan vara att undanröja tändkällor, släcka bränder, tvätta ner gasmoln eller täta läckage. Ur ett miljöperspektiv kan närliggande vattendrag förorenas vilket bl. a. kan hindras genom att valla in utsläpp och täta brunnar.

Larmplan

Vid ett larm från SSABs verksamhet larmas både företagets egen säkerhetsorganisation och den kommunala räddningstjänsten. Angränsande kommuner kan även bistå med räddningsstyrkor. Luleå räddningstjänst har beredskap dygnet runt årets alla dagar för att påbörja en räddningsinsats.

Samordning

Räddningsinsatsen samordnas av räddningsledare, polisinsatschef, sjukvårdsansvarig och representanter från SSAB. Vid behov kan även andra organisationer medverka i räddningsinsatsen.

Information till allmänheten

Om det inträffar en allvarlig kemikalieolycka informeras allmänheten i första hand genom radio och TV. Då sänds ett "Viktigt meddelande till allmänheten" med information om vad som har hänt och vad man ska göra. Information läggs även ut på kommunens hemsida. I Luleå finns tyfoner (mistlurar) som kan användas för att varna allmänheten. Dessa startas om större fara föreligger och då uppmanas allmänheten att stanna inomhus, stänga dörrar och fönster, slå av ventiler och lyssna på radio för fortsatt information.

Underrättelse till annan stat

Olyckorna bedöms inte medföra konsekvenser där annan stat berörs. Rapportering till myndighet i annan stat sker via TiB (tjänsteman i beredskap) på Myndigheten för samhällskydd och beredskap.

Övriga upplysningar

För vidare information kontakta Räddningstjänsten Luleå (0920-45 65 00) eller SSAB EMEA AB (0920-920 00).

